

OGÓLNOPOLSKI KONKURS O POLESKIM PARKU NARODOWYM
URSZULIN 11.06.2015 Gimnazja
Organizatorzy: LSCDN o.Chelm, PPN, Publiczne Gimnazjum nr 1 we Włodawie

Imię i nazwisko (drukowanymi literami)

Imię i nazwisko nauczyciela przygotowującego do konkursu:

Nazwa szkoły :

Test składa się z zadań zamkniętych i otwartych. Przeczytaj wszystkie zadania. Jeśli masz jakieś wątpliwości zgłoś je przewodniczącemu komisji konkursowej. Na udzielenie odpowiedzi przeznaczono ci 60 minut. Życzymy powodzenia.

1. Transgraniczny Rezerwat Biosfery "Polesie Zachodnie" tworzą: (3p.)

- a)
- b)
- c)

2. Obszar Poleskiego Parku Narodowego to jeden z najbogatszych w awifaunę, czyli w.....(1p)

3. Oceń prawdziwość zdań wpisując w drugą kolumnę literę P(prawdziwe) lub F (fałszywe). (6 p.)

Do gatunków borealnych PPN należą min. brzoza niska, gnidosz królewski, wełnianka pochwowata	
Pełnik europejski, bagno zwyczajne, mieczyk błotny należy do chronionych gatunków roślin PPN.	
Jezioro Długie, Moszne, Łukie i Karaśne jest dostępne dla turystów	
W PPN występują również rośliny stepowe (pontyjskie) i górskie.	
Dzięki programowi restytucji powróciły do PPN jenoty, które ponownie można obserwować na jego terenie.	
Pośród grzybów objętych ochroną na terenie PPN zaobserwowano aż 25 gatunków.	

4. Rozpoznaj ptaki na podstawie opisu wpisując nazwę do odpowiednich wierszy tabeli. (4p.)

	Ptak z dużymi pomarańczowymi oczami i pęczkami piór na głowie tworzącymi uszy. Prowadzi nocny tryb życia.
	Krępy ładnie ubarwiony ptak z potężnym stożkowatym dziobem, niekiedy nazywany grabołoskiem, gniazduje w grądzie lipowo-grabowym
	Drapieżny ptak w locie podobny do myszołowa odżywia się osami i trzmielami.
	Sylwetka wysmukła, wyprostowana. Większy od bociana i łatwo od niego odróżnialny po długich, zwisających w kształcie pióropusza ozdobnych piórach na ogonie i grzbiecie. Upierzenie godowe jest popielate, a końcówki skrzydeł czarne. Górna część głowy koloru karminowego, boki białe, czoło i przód długiej szyi czarne.

5. Rozpoznaj rośliny mięsożerne po opisie ich kwiatów wpisując nazwę do odpowiednich wierszy tabeli..(3p)

Zwykle drobne, do 1 cm średnicy (największe osiągają do 5 cm średnicy w przypadku <i>D. cistiflora</i>). Wyrastają pojedynczo oraz mniej lub bardziej licznie w kwiatostanach. Każdy kwiat rozwija się tylko na jeden dzień. Działek kielicha jest od 4 do 5, podobnie jak płatków korony, które mają barwę białą, różową lub czerwoną. Pręcików także jest od 4 do 5. Zalążnia jest górna, jednokomorowa, powstaje z 2–5 owocolistków. Trwałych szyjek słupka jest zwykle 3 lub 5, w różny sposób złączonych i rozgałęzionych	
Żółte, obupłciowe, grzbieciste, wykształcające 2 pręciki. Mają stożkowatą i na spodniej stronie ogruczoną ostrogę. Górna warga korony ma wygięty brzeg. Szypułki kwiatowe są 2–3 razy dłuższe od przysadek i po przekwitnięciu łukowato zwieszają się w dół. Kwitnie pomiędzy kwietniem a sierpniem, jest owadopylna.	
Wyrastają z różyczki liściowej na ogruczolonych szypułkach o wysokości 5–25 cm ^[3] , pojedynczo. Są to kwiaty grzbieciste o dwuwargowym kielichu. Obydwie wargi kielicha są rozcięte, górna mniej więcej do połowy swojej długości. Niebieskofioletowa i również dwuwargowa korona o długości 15–25 mm (wraz z ostrogą) jest 5-ząbkowa. Środkowa kłapa na jej wardze posiada białą plamkę w gardzieli. Obydwie wargi korony z tyłu zrosnięte są w rurkę, która stopniowo przechodzi w dość długą i smukłą ostrogę. Wewnątrz korony pojedynczy słupek z pękatą zalążnią i dwoma różowymi, spiralnymi znamionami, oraz dwa pręciki.	

6. Rozpoznaj typ torfowiska występującego w PPN, wpisując nazwę do odpowiednich kolumn tabeli. (3p.)

rodzaj torfowiska, które zajmuje zagłębienia terenu, szczególnie doliny rzeczne i jest zasilane wodami powierzchniowymi i gruntowymi. Porastają je zarośla wierzbowe, niekiedy z udziałem brzozy, lasy z olszą czarną oraz szuwały min. trzcinę pospolitą, tatarak i wielkie, kępowe turzycy – błotną, sztywną, zaostrzoną, tunikową.	zwane też mszarem lub rojstem – formacja powstająca w procesie narastania złoża torfowego i odcięcia jego roślinności od wód gruntowych, wskutek czego jest ono zasilane jedynie przez wody opadowe.	występują głównie na jeziorach dystroficznych, śródleśnych – zwanych sucharami (np. w lasach wigierskich). Główną rolę budulcową odgrywają torfowce tworzące na wodzie kożuchy – pło, porastające z wolna turzycą bagienną, rosiczką i żurawiną.
---	--	--

7. Uzupełnij zdanie. (1p)

Na szczególną uwagę zasługuje z roślin, mający w PPN jedyne stanowisko na Lubelszczyźnie.

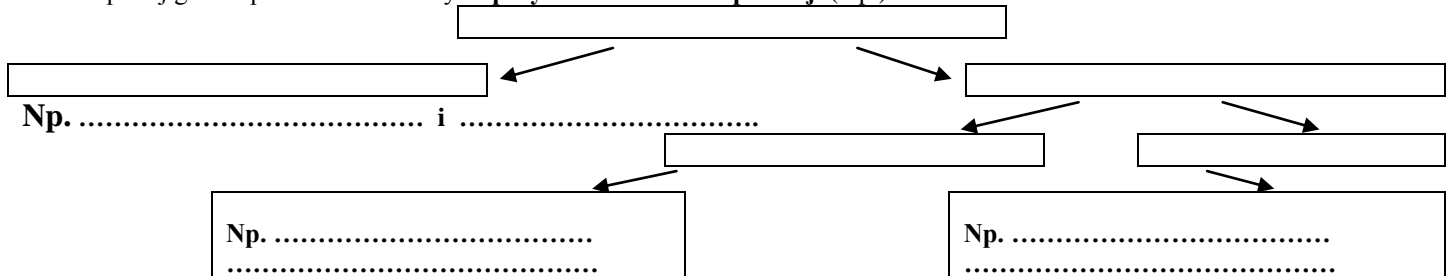
8. Rozpoznaj 4 gatunki chronione ryb na podstawie opisu, wpisując nazwę do odpowiednich wierszy tabeli. (4p.)

	Osiąga przeciętnie ok. 10 cm, maksymalnie 13,5 cm długości. Wydłużone ciało. Grzbiet brązowoszary, pokryty ciemnymi plamkami. Wzdłuż boków biegną dwa, rzadziej jeden, szereg 10-20 dużych, okrągłych, ciemnych plam. U nasady płetwy ogonowej jedna duża ciemna plama. Brzuch biały lub żółtawy. Posiada obronne, ruchome kolce w okolicy oka. Łuski bardzo drobne. Krawędź płetwy ogonowej lekko zaokrąglona. Mały otwór gębowy w położeniu dolnym, otoczony sześcioma wąsami. Pęcherz pławny szczątkowy, aby podpłynąć pod powierzchnię wody musi wykonywać wężowate ruchy.
	Podłużne, walcowate ciało, lekko bocznie spłaszczone w tylnej części. Wokół otworu gębowego 10 wąsików (4 na górnej szczęce, 2 w kąciach ust i 4 krótkie na dolnej szczęce). Łuski niewielkie. Grzbiet i głowa są brązowe lub brązowoczarne, boki i brzuch żółte lub pomarańczowoczerwone. Wzdłuż boków od oczu do nasady płetwy ogonowej biegnie szeroka, ciemnobrązowa lub czarna smuga, obrzeżona z obu stron ciemnym paskiem. Brzuch pokryty ciemnymi plamkami. Płetwy żółtobrązowe pokryte ciemnymi plamkami. Płetwy piersiowe u samców nieco dłuższe niż u samic. Płetwa ogonowa zaokrąglona. Potrafi oddychać powietrzem atmosferycznym przy pomocy jelita. Wyjęty z wody wydaje charakterystyczny gwizd.
	Grzbiet szarawozielony lub ciemnozielonkawy, boki szarosrebrzyste, brzuch biały często z różowym odcieniem. Łuski mają ciemnoszarą krawędź co tworzy siatkowaty wzór. W tylnej części ciała występuje niebieskozielona smuga w kształcie wąskiego trójkąta o podstawie znajdującej się w środkowej części nasady ogona. Płetwy grzbietowa i odbytowa są szare, ogonowa i płetwy parzyste są czerwone lub jaskrawopomarańczowe. W okresie tarła u samców spodnia część głowy, brzuch, płetwy grzbietowa i odbytowa są jaskrawoczerwone, grzbiet staje się niebieskozielony, opalizujący lub fioletowy, smuga na bokach jest bardzo intensywna.
	Osiąga do 18 cm długości. Ciało wydłużone, dobrze wygrzbiecone. Grzbiet ciemnobrązowy z zielonym odcieniem. Boki żółtawobrązowe z nieregularnymi, ciemnymi plamkami. Brzuch biały. Mały otwór gębowy w położeniu końcowym.

9. Uzupełnij poniższą wypowiedź tak, by była prawdziwa. Zaznacz (a, b lub c) i dobierz dwie (1, 2, 3, 4 lub 5). (1p.)

Największą grupę roślin stanowią: (ok. 1000 gat.)	a) mszaki b) glony c) rośliny naczyniowe	Reprezentuje je:	1. wgłębka rynienkowata 2. glewik zwisły 3. kosatka kielichowata 4. skrzydlik długoszowaty 5. ciemiężca zielona.
---	--	------------------	---

10. Uzupełnij graf odpowiednio dobranymi przykładami z tabeli poniżej. (3p.)

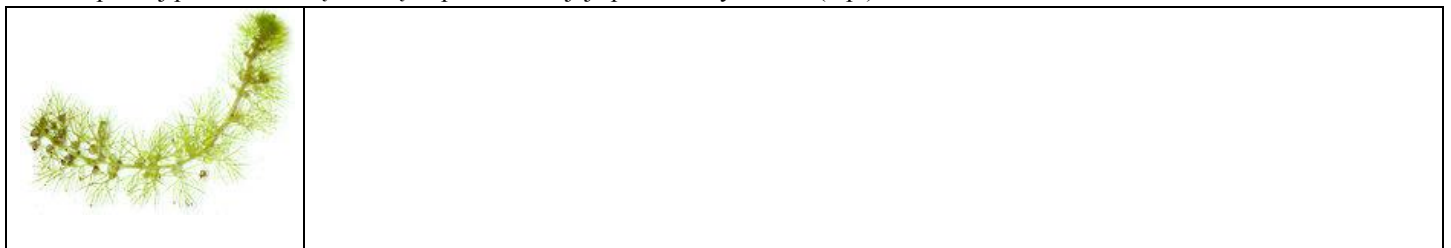

gady	rzekotka drzewna	gatunki chronione	jaszczurka zwinka	zaskroniec zwyczajny	jaszczurki
płazy	ropucha szara	padalec zwyczajny	żmija zygzakowata	żaba zielona	węże

11. Podaj jedną najważniejszą cechę różniącą gatunek kukułkę krwistą od podgatunku kukułka krwista występującego tylko na Bagnie Bubnów i Staw. (1 p.)

.....

12. Rozpoznaj przedstawioną roślinę i opisz krótko jej sposób odżywiania. (2 p.).

13. Uzupełnij poniższą wypowiedź tak, by była prawdziwa. Zaznacz (1, 2, lub 3) i dobierz (a, b, c lub d). (1p.)

Jeziora eutroficzne	1. charakteryzują się niską zawartością substancji odżywczych rozpuszczonych w wodzie i dobrym natlenieniem, które podlegają procesowi mineralizacji i powracają do obiegu, stąd mała ilość osadów. 2. otoczone szerokim pasem splei („kożuchem” roślinności torfotwórczej). 3. otoczone są pasem trzciny i szuwarów oraz podmokłymi łąkami.	Należy do nich:	a) Jezioro Długie, b) Jezioro Łukie, c) Jezioro Karaśne, d) Jezioro Moszne.
---------------------	--	-----------------	--